Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om opfølgning på inflations- og energiforanstaltningerne og EU's energimodstandsdygtighed inden for vigtige økonomiske sektorer

(Initiativudtalelse)

(2023/C 349/03)

Ordfører: **Felipe MEDINA MARTÍN**

Plenarforsamlingens beslutning	25.1.2023
Retsgrundlag	Forretningsordenens artikel 52, stk. 2
	Initiativudtalelse
Kompetence	Sektionen for Transport, Energi, Infrastruktur og Informationssamfundet
Vedtaget i sektionen	26.6.2023
Vedtaget på plenarforsamlingen	12.7.2023
Plenarforsamling nr.	580
Resultat af afstemningen	
(for/imod/hverken for eller imod)	151/1/2

1. **Konklusioner og anbefalinger**

1.1. Formålet med nærværende EØSU-udtalelse er at vurdere, hvordan energikrisen efter covid-19-pandemien og Ruslands aggressionskrig mod Ukraine har påvirket de europæiske virksomheder, deres ansatte og den europæiske befolkning som helhed. EØSU konstaterer, at krisen har skabt problemer over en bred kam i hele økonomien. Det drejer sig bl.a. om uforholdsmæssigt store stigninger i produktionsomkostningerne, omorganisering af forsyningskæderne, vanskeligheder med at levere fødevarer og andre varer, øgede investeringsomkostninger samt forringet købekraft i de europæiske husholdninger.

1.2. EØSU udtrykker bekymring over den høje inflation, der har ramt Europa som følge af stigende energi- og råvareomkostninger og dermed følgende stigninger i priserne på tjenesteydelser og industrivarer. Inflationen i Europa er på det højeste niveau siden euroens indførelse. EØSU opfordrer EU-institutionerne til at indføre kontrolmekanismer som dem, der er beskrevet i det dokument, som Den Europæiske Forbrugerorganisation (BEUC) har udarbejdet. Dette bør bl.a. omfatte fuld gennemførelse af foranstaltningerne i udkastet til Rådets forordning, som indebærer en større reform og tilpasning af elmarkedets udformning. EØSU opfordrer EU's medlemsstater til at gennemføre allerede vedtagne EU-retsakter såsom pakken om ren energi, der bidrager til at fremskynde den grønne omstilling og uddybe det indre marked.

1.3. EØSU mener, at det haster med at reformere de reviderede midlertidige EU-kriserammebestemmelser for statsstøtte i lyset af de enorme omkostningsstigninger, som krigen i Ukraine og energikrisen har medført. Udvalget anbefaler desuden at anvende de midlertidige rammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for økonomien på en sådan måde, at den støtte, der ydes i henhold til nødforordningen om energi og genopretnings- og resiliensfaciliteten, gælder for alle sektorer, der er berørt af energikrisen, især vigtige sektorer, for ikke at undergrave mange virksomheders overlevelsesevne og for at undgå at påvirke forbrugernes leveomkostninger negativt og gøre det sværere for dem at få råd til daglige fornødenheder. Desuden opfordrer EØSU endnu en gang til at indføre en »gylden regel«, der gør det muligt at foretage de nødvendige offentlige investeringer.

1.4. Efter EØSU's opfattelse bør planerne om at begrænse konsekvenserne af de høje energipriser komme husholdningerne og vigtige sektorer til gode. Selv om der i nogle sektorer blev registreret meget høje fortjenester med en markant stigning på 26,8 % i forhold til det foregående kvartal, nåede antallet af konkursbegæringer i EU op på 113,1, hvilket ifølge det indeks, som Eurostat anvender til at måle konkursniveauet i EU i forhold til et benchmark på 100 i 2015, er det hidtil højeste niveau. EØSU opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at bestræbe sig på at sikre en vedvarende

energiforsyning til husholdningerne og vigtige sektorer, når der gennemføres foranstaltninger til nedbringelse af efterspørgslen i spidsbelastningsperioder. Samtidig har visse virksomheder, hovedsagelig i energisektoren, øget deres fortjeneste i skyggen af den aktuelle inflation, hvilket ECB ([1]) påpeger. Fortjenesterne i denne sektor har presset inflationen i EU endnu højere op, og der skal tages hånd om dette problem.

1.5. Energikrisen har påvirket økonomien i form af høj inflation, svag økonomisk vækst, stærkt pres på de offentlige finanser og husholdningernes og virksomhedernes købekraft samt tab af ekstern økonomisk konkurrenceevne. På grundlag af ECB's anbefalinger foreslår EØSU at indføre et »grønt triple T-kriterium«, så fremtidige indgreb er skræddersyede, målrettede og fremtidssikrede (»tailored, targeted and transition proof«). Prisforanstaltninger, der ikke er målrettede, såsom prisloftet over visse fødevarer vil blot forlænge perioden med høj inflation på længere sigt.

1.6. Den vedvarende høje inflation, navnlig på grund af energipriserne, medfører et generelt tab af købekraft hos de europæiske arbejdstagere, forbrugere og virksomheder, hvilket påvirker mange familiers levevilkår samt den interne efterspørgsel og væksten. Sammen med fastholdelsen af en pengepolitik med stigende rentesatser har dette også negativ indvirkning på mange virksomheder. EØSU mener, at den sociale dialog i energisektoren er vigtig for at træffe de nødvendige beslutninger på nationalt plan.

1.7. EØSU opfordrer indtrængende medlemsstaternes regeringer til at få sat gang i gennemførelsen af foranstaltninger til energibesparelser og -effektivitet i virksomheder og husholdninger, som gør det muligt at reducere energiefterspørgslen permanent. I den forbindelse bør udbredelsen af vedvarende energi fremmes (ved at fastsætte de nødvendige retlige og skattemæssige betingelser, herunder indførelsen af en »gylden regel for investeringer«), så vi bliver mindre afhængige af fossile brændstoffer. Den nuværende situation bør udnyttes som løftestang til at fremskynde dekarboniseringen af EU's økonomi. Disse foranstaltninger bør ved tildeling af økonomisk støtte ledsages af garantier for, at der ikke sker udflytning. Det er på tide at foretage de nødvendige investeringer (og fastsætte de nødvendige finanspolitiske rammebetingelser) i den europæiske energiomstilling med sigte på at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer. EØSU mener derudover, at EU bør gå videre med de lovgivningsændringer, der er foreslået som led i REPowerEU-planen, og som har til hensigt at strømline og fremskynde udstedelsen af tilladelser til etablering af infrastruktur for vedvarende energi. I den forbindelse opfordrer EØSU indtrængende EU og medlemsstaterne til at overveje, hvordan det sikres, at den pris, der betales for den overskydende energi, som sendes ud i nettet, kan fremme bæredygtige investeringer for at maksimere kapaciteten til at producere vedvarende energi og til at dele den energi, der overstiger producentens eget behov. Fornyelsen af energimarkedets udformning bør indgå i Kommissionens langsigtede dagsorden for at undgå fremtidige afbrydelser af energiforsyningen samt urimelige priser.

2. **Generelle bemærkninger**

2.1. Inflationsbølgen har ramt alle dele af Europa og kan opdeles i to klart adskilte faser. Den første opstod i genopretningsperioden, efter at samfundet havde været lukket ned på grund af covid-19-pandemien. Forsøget på en brat genoplivning på tværs af alle sektorer skabte flaskehalse i forsyningskæderne, hvilket medførte øgede råvareomkostninger og fragtpriser. Priserne på råvarer steg 101 % mellem januar 2020 og marts 2022 ([2]), mens fragtpriserne i samme periode steg 545 % ([3]).

2.2. Den anden inflationsfase blev udløst af Ruslands aggressionskrig mod Ukraine og den efterfølgende krig, der har hærget siden februar 2022. Denne gang var chokket især centreret om energi og visse produkter, som EU i vid udstrækning importerede fra både Rusland og Ukraine, nemlig naturgas, hvede, solsikkeolie og gødning. Mellem februar og april 2022 steg priserne på disse varer henholdsvis 18,6 %, 16,8 %, 38,6 % og 16,7 % ([4]). Siden er priserne blevet bragt under kontrol, om end Den Internationale Valutafonds (IMF's) råvareprisindeks i marts 2023 stadig lå 40,9 % over niveauet i januar 2020, mens fragtpriserne lå 3,6 % højere.

2.3. Denne udvikling ses afspejlet i den globale og europæiske økonomi i form af inflation. Den årlige ændring i det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) ([5]) for euroområdet nåede i oktober op på 11,5 % (Eurostat). Det er et inflationsniveau, der ikke er set siden sidste århundrede, og som trods en afdæmpning i de seneste måneder (i marts 2023

([1]) ECB-undersøgelse om inflation, 2023.
([2]) IMF's råvareprisindeks. Kan findes på: https://www.imf.org/en/Research/commodity-prices.
([3]) Freightos Baltic Index. Kan findes på: https://fbx.freightos.com/.
([4]) IMF's råvareprisindeks. Kan findes på: https://www.imf.org/en/Research/commodity-prices.
([5]) Eurostat, kan findes på: https://ec.europa.eu/eurostat.

var tallet faldet til 8,3 %) har vist sig meget vanskeligt at reducere. Som bevis for, at prischokket ikke som oprindeligt antaget er et forbigående fænomen, er kerneinflationen (som ikke omfatter energi) stadig opadgående i det meste af Europa. Det kan betyde, at Den Europæiske Centralbanks (ECB's) pengepolitik ikke har den ventede virkning.

3. **Inflationens indvirkning på EU's økonomi**

3.1. EØSU konstaterer, at de økonomiske udsigter er blevet forværret efter den russiske invasion af Ukraine i februar 2022. Det økonomiske scenario for de kommende år peger i retning af [6] en afkøling i forhold til 2022, selv om fremskrivningerne er blevet mere positive hen over de seneste måneder. Mens Kommissionen i vinter således anslog en BNP-vækst på 0,8 % i 2023 og på kun 1,6 % i 2024 for EU som helhed, er disse tal i den seneste forårsprognose steget til henholdsvis 1,0 % og 1,7 %. Samtidig forventes inflationen at falde gradvist, om end i et langsommere tempo end oprindeligt forventet (fra 9,2 % i 2022 til 6,7 % i 2023 og 3,1 % i 2024). Den lave vækst vil lægge pres på arbejdsmarkedet, samtidig med at den offentlige gæld vokser, bl.a. på grund af ECB's hastigt stigende rentesatser, hvilket i de fleste medlemsstater vil medføre et budgetpres.

3.2. Det er de 96,5 mio. europæere, der lever i risiko for fattigdom eller social udstødelse, som rammes hårdest af høj inflation. I en eurobarometerundersøgelse nævner 41 % af de adspurgte personer de høje priser, inflationen og leveomkostningerne som et af de største problemer, deres land står over for, før end sundhed (32 %) og den økonomiske situation (19 %).

3.3. Som følge af de politiske beslutninger, der er blevet truffet, har EU været ude for at blive næsten helt afskåret fra gasforsyningen fra Rusland, hvilket har påvirket knap halvdelen af medlemsstaterne i større eller mindre omfang. Den stigende inflation og de stigende råvarepriser, manglen på arbejdskraft og forstyrrelserne i de globale forsyningskæder har påvirket Europas forsyningskæder negativt, både hvad angår fødevarer og andre typer varer. Ifølge OECD's Economic Outlook forventes den globale vækst at aftage kraftigt til ca. 2,2 % i 2023.

3.4. Ifølge ECB tegner stigningen i energipriserne sig for to tredjedele af inflationsforskellen i euroområdet. Ifølge Kommissionen steg fortjenstmargenerne i energisektoren 54 % i perioden 2019-2022, mens lønningerne kun steg 6 %. De europæiske arbejdstageres, forbrugeres og virksomheders generelle tab af købekraft påvirker ikke blot mange familiers levevilkår, men kan, hvis problemet ikke afhjælpes, også påvirke den indenlandske efterspørgsel og vækst og dermed andre erhvervssektorer. Alt dette beror også på fastholdelsen af en pengepolitik med stigende rentesatser. EØSU mener, at den sociale dialog i energisektoren er vigtig for at træffe de nødvendige beslutninger på nationalt plan.

3.5. Mens forbrugerpriserne generelt er steget i Europa, har lønningerne stået anderledes stille, hvilket har forringet købekraften hos de europæiske borgere, især de mest sårbare, som ikke har redskaberne til at beskytte sig mod inflation. Faktisk ses der allerede ændringer i forbrugeradfærden som følge af den forringede købekraft i husholdningerne, der står over for en stor leveomkostningskrise grundet de kraftigt stigende energiregninger og inflationens følgevirkninger. De instrumenter, som medlemsstaterne anvender til at beskytte sårbare husholdninger, er vidt forskellige og i nogle tilfælde ikke særligt effektive. Kommissionen bør overveje at undersøge, om det er muligt at indføre minimumsstandarder, som lovgivere og politiske beslutningstagere skal anvende, for at beskytte og understøtte sårbare husholdninger.

3.6. En af de sektorer, der er hårdest ramt af de samlede virkninger af pandemien og krigen, er fødevareproduktionen — landbrug, husdyravl og fødevareindustri — såvel som distributionen af disse fødevarer til den endelige forbruger. Krigens nærhed og dens indvirkning på energi- og råvaremarkederne skaber et gab mellem priserne på landbrugsprodukter i EU og på de internationale markeder, idet de europæiske priser er steget mest. Ifølge Kommissionens råvareprisoversigt fra april 2023 var prisstigningstakten for de fleste europæiske landbrugsprodukter, især kødprodukter, således højere end i resten af verden. Denne tendens har tre alvorlige konsekvenser: For det første oplever den europæiske befolkning en kraftigere inflation i priserne på helt basale fornødenheder, for det andet bliver fødevarer fra EU mindre konkurrencedygtige på internationalt plan, og for det tredje er betalingen til landbrugerne steget som følge af højere produktionsomkostninger.

---

[6] https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2023-economic-forecast-improved-outlook-amid-persistent-challenges_da.

3.7. Den russiske angrebskrig mod Ukraine skabte enorme udfordringer i fødevareforsyningskæden ud over de konstant stigende energiomkostninger, nemlig i form af stigende priser på vigtige rå- og hjælpestoffer (foder og gødning) og mangel på visse råvarer (såsom vegetabilske olier og hvede), der er nødvendige for at opretholde en velfungerende forsyningskæde. Dominoeffekten af de stigende omkostninger giver i øjeblikket anledning til beslutninger om at skære ned på produktionen af gødning, hvilket vil presse priserne yderligere op. De tørker, der har hærget hele Europa i sommeren 2022, og som vi indtil nu også har set i 2023, skaber et større pristryk, fordi udbuddet skrumper.

3.8. Visse vigtige sektorer, herunder virksomheder og arbejdstagere, hvis aktiviteter ikke kan indstilles, uanset hvilke omstændigheder der gør sig gældende, må bære en dobbelt byrde i form af færre betalingsvillige forbrugere på den ene side og stigende omkostninger, især abnormt høje energiregninger, på den anden side. Fødevarevirksomhederne, som har forsøgt at begrænse omkostningsstigningerne for at sikre forbrugerne konkurrencedygtige priser, frygter nu en forbrugskrise (Hidalgo, M., 2023 ([7]), Eurocommerce, 2023). Den spanske regering har for nylig i sin første rapport fra observationscentret for fortjenstmargener offentliggjort ([8]), at margenerne i fødevarekæden er faldet med 25 % siden 2021, hvilket gør det klart, at udviklingen i fortjenstmargenerne er meget uensartet.

Samtidig har visse virksomheder, hovedsagelig i energisektoren, øget deres fortjeneste i skyggen af den aktuelle inflation, hvilket ECB ([9]) påpeger. Fortjenesterne i denne sektor har presset inflationen i EU endnu højere op, og der skal tages hånd om dette problem.

3.9. Den spanske nationalbank ([10]) henviser til de meget positive virkninger, som den såkaldte »iberiske undtagelse« eller »iberiske mekanisme« har haft på prisfastsættelsessystemet på elmarkedet. Den kommer også ind den positive, om end mere begrænsede, virkning af momsnedsættelsen på fødevare- og brændstofpriser, selv om den tilføjer, at omkostningerne forbundet med foranstaltningen ville have været lavere, hvis denne havde haft fokus på at støtte lavindkomstfamilier. Den spanske nationalbank nævner også den positive virkning, som de stigninger i mindstelønnen, pensionerne og den nødvendige minimumsindkomst, som den spanske regering har indført, har haft med hensyn til at afbøde inflationens konsekvenser for lavindkomsthusholdninger.

4. **De stigende energiomkostningers indvirkning på europæiske virksomheders rentabilitet**

4.1. Siden begyndelsen af 2021 er engrospriserne på el og gas i nogle tilfælde steget til det 15-dobbelte, hvilket har haft alvorlige konsekvenser for forbrugere og virksomheder. Som en reaktion herpå er de europæiske regeringer begyndt at gennemføre en række forskellige politikker. Nogle af disse politikker har til formål at afbøde virkningerne af de øgede omkostninger for forbrugerne og virksomhederne, mens andre er rettet mod at stabilisere og sænke engrospriserne og sikre energisikkerhed. EØSU opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at gennemføre en omfattende reform af elmarkedets udformning og af systemet til beregning af elpriserne i tråd med indholdet i udtalelse TEN/793 ([11]).

4.2. Energipriserne afspejler sig i virksomhedernes omkostninger på vidt forskellige måder: for det første i omkostningerne ved selve elforsyningen, for det andet indirekte gennem påvirkning af resten af forsyningskæden og for det tredje i form af de økonomiske konsekvenser, der kan opstå som følge heraf. Som eksempel kan nævnes, at den spanske nationalbank i en ex ante-undersøgelse fra foråret 2022 ([12]) anslog, at en kumulativ stigning på 25 % i virksomhedernes energiomkostninger ville mindske deres bruttoværditilvækst med 1,6 % i 2023. Dette tal er imidlertid blot den gennemsnitlige effekt. I undersøgelsen konstateres det, at nogle sektorer lider mere end andre. Hvor olie- og naturgasindustrien er den sektor, der nyder størst fordel af udviklingen, vil den gå hårdest ud over følgende erhverv: fiskeri og akvakultur, landtransport, søtransport og transport ad indre vandveje, handel med og reparation af motorkøretøjer, landbrug og husdyravl, uddannelse, lufttransport, fast ejendom, koksfremstilling og olieraffinering, sundheds- og socialydelser samt hotel- og restaurationsbranchen. Flere af disse sektorer har under pandemien vist sig at være vigtige for en velfungerende EU-økonomi. Mange af de mest berørte sektorer har ikke en energiintensiv produktion, men til gengæld et stort energiforbrug.

([7]) Margins and profits of Spanish food retailers in 2022.
([8]) OME Informe Trimestral 2023T3 (bde.es).
([9]) ECB-undersøgelse om inflation, 2023.
([10]) https://www.bde.es/f/webbe/SES/Secciones/Publicaciones/PublicacionesAnuales/InformesAnuales/22/Files/InfAnual_2022_En.pdf.
([11]) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2019/943 og (EU) 2019/942 samt direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 med henblik på at forbedre udformningen af Unionens elektricitetsmarked (COM(2023) 148 final — 2023/0077 (COD)) (EUT C 293 af 18.8.2023, s. 112).
([12]) Findes på: https://www.bde.es/f/webbde/Secciones/Publicaciones/InformesBoletinesRevistas/InformesEstabilidadFinancera/22/IEF_2022_1_Rec1_4.pdf.

4.3. Ud over den direkte og indirekte indvirkning på virksomhedernes bruttoværditilvækst (deres avancer) ses konsekvenserne også i form af øget økonomisk sårbarhed. I den spanske nationalbanks undersøgelse udpeges de mest berørte sektorer. Der er en gruppe af særligt sårbare sektorer, som ikke kun vil være i risiko for overdreven gældsættelse, men som også vil opleve negativ rentabilitet i 2023. Det drejer sig om sektorerne for handel med og reparation af motorkøretøjer, landtransport, rørledningstransport, fiskeri og akvakultur, landbrug og husdyravl samt tekstil-, beklædnings-, læder- og skotøjsindustrien.

4.4. I takt med at de samlede naturgaslagre i Europa skrumper — i maj 2023 var lagrene fyldt til 68 % ([13]) af deres kapacitet — vil vi stå over for yderligere udfordringer i forvaltningen af vores energipolitik. Indtil videre svarer den mængde gas, der leveres af alternative leverandører, endnu ikke til den, der tidligere blev leveret fra Rusland, hvorfor det er usandsynligt, at priserne vil falde på kort sigt. Til gengæld er der sket et betydeligt fald i efterspørgslen. De høje energipriser gør vores industri og forsyningskæder mindre konkurrencedygtige, hvilket igen tilskynder til outsourcing af aktiviteter til lande uden for EU, hvorved EU's strategiske autonomi svækkes. Konsekvenserne for husholdningerne, navnlig de mest sårbare, er særligt mærkbare, idet en stadig større andel af befolkningen er i fare for at blive eller allerede er blevet ramt af fattigdom. Denne tendens vil som minimum fortsætte frem til 2024 ([14]). For at bekæmpe disse problemer anbefaler EØSU en række foranstaltninger, herunder at økonomisk støtte ledsages af garantier for, at der ikke sker udflytning, yderligere nødvendige foranstaltninger til energibesparelses- og energieffektivitetsforanstaltninger for virksomheder med henblik på at reducere energiefterspørgslen samt massive investeringer og de finanspolitiske rammebetingelser, som det kræver at udvide produktionen af vedvarende energi, så vi bliver mindre afhængige af fossile brændstoffer.

4.5. Både af den grund og som følge af de eksploderende energiomkostninger risikerer mange virksomheder og husholdninger i stigende grad at blive truet på deres eksistens. Selv om denne vinter har været relativt lun, kan vi ikke regne med, at de klimamæssige forhold altid vil være så gunstige. Derfor bør der på dette område træffes foranstaltninger til at beskytte særligt sårbare husholdninger gennem specifikke tiltag rettet mod dem.

4.6. Når det kommer til virksomhederne, kan de massive stigninger i deres omkostninger, kombineret med forbrugernes tilbageholdenhed med at bruge penge, i visse tilfælde endda føre til tvungen udflytning af virksomheden. Dette er dog ikke en mulighed for de virksomheder, der leverer væsentlige ydelser til deres kunder og til resten af forsyningskæden, og som ikke blot kan indstille deres aktiviteter på grund af stigende energipriser.

4.7. Under covid-19-pandemien blev et stort antal sektorer og de ansatte i disse sektorer betragtet som vigtige, mens det har skortet på samme anerkendelse under den nuværende energikrise. Indtil videre har medlemsstaterne ikke ydet målrettet støtte til mange af disse sektorer. Virksomhederne i de berørte sektorer og de ansatte i disse virksomheder har bestræbt sig på at beskytte forbrugerne på bekostning af deres eget overskud, og det er vanskeligt for dem at lægge den samlede regning for de kraftigt stigende energipriser over på kunderne. Det er ikke en holdbar situation på lang sigt. EØSU mener heller ikke, at EU-landenes regeringer beskytter deres befolkninger lige så ihærdigt som under pandemien.

4.8. Mange virksomheder gennemfører talrige investeringer for at reducere energiforbruget og kunne få øget adgang til vedvarende energi. EØSU mener, at virksomhederne også kan virke som en drivkraft for elektrificeringen af transportsektoren og omstillingen til andre opvarmningskilder end gas, og at de kan spille en central rolle i energiomstillingen og i EU's 2030-mål for vedvarende energi. Dette vil imidlertid kræve en gunstig lovramme, der eksempelvis omfatter udstedelse af tilladelser og bekæmpelse af negative prismæssige incitamenter, der afholder producenterne fra at øge energiproduktionen.

4.9. EØSU understreger betydningen af, at de forskellige forpligtelser i REPowerEU-planen og vedrørende bygningers energimæssige ydeevne tilpasses den tilgængelige støtte og operatørernes kapacitet til at bære omkostningerne ved de betydelige investeringer, som disse forpligtelser kræver. De nævnte foranstaltninger vil være vigtige for at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer, men forpligtelserne bør være afstemt i forhold til den tilgængelige finansiering, hvad enten den er offentlig eller privat. Fornyelsen af energimarkedets udformning bør indgå i Kommissionens langsigtede dagsorden for at undgå fremtidige afbrydelser af energiforsyningen samt urimelige priser Som led i denne fornyelse bør uddannelsen af den arbejdsstyrke, der vil blive beskæftiget i sektoren, også tages i betragtning.

([13]) Oplysninger kan findes på: https://agsi.gie.eu/data-overview/eu.

([14]) *EIU (2023): »Energy crisis will erode Europe's competitiveness in 2023«*, kan findes på: https://www.eiu.com/n/energy-crisis-will-erode-europe-competitiveness-in-2023/.

På samme måde mener EØSU, at begge programmer ligeledes bør afspejle de praktiske aspekter forbundet med at have det nødvendige udstyr og den nødvendige kvalificerede arbejdskraft til rådighed, når det gælder forpligtelsen til at installere hurtige ladestationer til køretøjer eller til at bygge infrastruktur for alternative brændstoffer. Man skal sørge for, at de midler, der udbetales i henhold til de nye forslag, kan anvendes til at sikre, at denne omstilling kan gennemføres inden for den fastlagte frist.

Bruxelles, den 12. juli 2023.

Oliver RÖPKE
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg